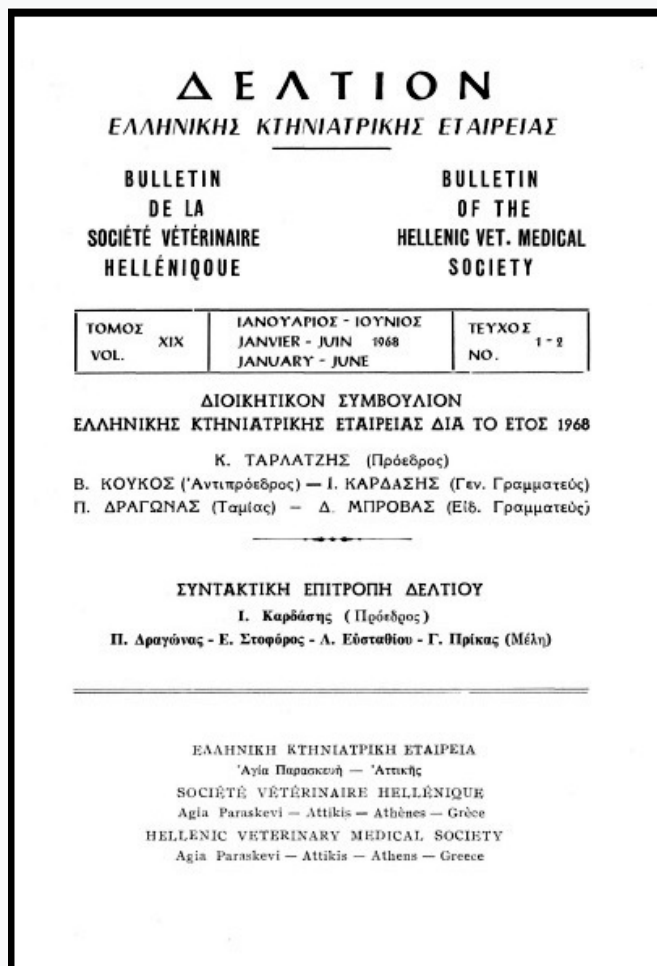

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 19, No 1-2 (1968)

Current issues

Ελληνική Κτηνιατρική Εταιρεία

doi: [10.12681/jhvms.19953](https://doi.org/10.12681/jhvms.19953)

Copyright © 2019, Ελληνική Κτηνιατρική Εταιρεία

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

Εταιρεία Ε. Κ. (1968). Current issues. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 19(1-2), 71–73.
<https://doi.org/10.12681/jhvms.19953>

ΛΟΙΜΩΔΗΣ ΡΙΝΟΤΡΑΧΕΪΪΤΙΣ ΤΩΝ ΒΟΟΕΙΔΩΝ (ΛΡΒ)

Καθ' ἃ ἀναφέρεται εἰς δημοσιευομένην μελέτην, εἰς τὸ Κτηνιατρικὸν Μικροβιολογικὸν Ἴνστιτούτον Ἀφθώδους Πυρετοῦ, ἐπὶ εἰσαχθέντων προσφάτως ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ μόσχων πρὸς πάχυνσιν, διεγνώσθη ἡ Νόσος Λοιμώδης Ρινοτραχειΐτις τῶν βοοειδῶν, ἀπομονωθέντος καὶ ταυτοποιηθέντος, ἐν τῷ ὡς ἄνω Ἴνστιτούτῳ, τοῦ ὑπευθύνου ἰοῦ τῆς νόσου.

Ἐπειδὴ πρόκειται περὶ νέας σχετικῶς νόσου, ἣτις τὸ πρῶτον διαπιστοῦται ἐν Ἑλλάδι, κρίνομεν σκόπιμον, ὅπως παράσχωμεν συνοπτικὰ ἐπ' αὐτῆς στοιχεῖα.

Ἡ ΛΡΒ, περιγραφεῖσα τὸ πρῶτον εἰς Η. Π. Α. (1955), ὡς ἐλαφρὰ ἢ βαρεῖα λοίμωξις τῶν ἀνωτέρων ἀναπνευστικῶν ὁδῶν τῶν βοοειδῶν, κατὰ νεωτέρας μελέτας παρουσιάζεται ὑπὸ τρεῖς κυρίως βασικὰς κλινικὰς μορφάς, αἵτινες, εἰς διάφορον βαθμὸν καὶ κατὰ διάφορον συνδυασμὸν, δυνατὸν νὰ συνυπάρχουν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ζώου. Αἱ μορφαὶ δὲ αὗται εἶναι αἱ κάτωθι :

α) Ἀναπνευστικὴ μορφή, ἀντιστοιχοῦσα εἰς τὴν κυρίαν νόσον τῆς Ρινοτραχειΐτιδος.

β) Γεννητικὴ μορφή, ἣτις τελευταίως ἀποκαλεῖται καὶ Λοιμώδης Φλυκταίνωδης αἰδιο - κολπίτις καὶ ἀντιστοιχεῖ εἰς τὴν ὑπὸ διαφόρους ἄλλας ὀνομασίας περιγραφεῖσαν παλαιότερον, ὡς ἀνεξάρτητον νόσον τῶν ἀγελάδων (π. χ. φλυκταίνωδης κολπίτις, φλυκταίνωδες ἐξάνθημα, γενετήσιον ἐξάνθημα, κοκκιώδης κολπίτις κλπ), καὶ

γ) Ὀφθαλμικὴ μορφή (ἐπιπεφυκίτις).

1) Ἀναπνευστικὴ μορφή: Τὰ κύρια συμπτώματα τῆς μορφῆς ταύτης τῆς νόσου συνίστανται εἰς ὑπερπυρεξίαν (40⁰,5-42⁰ C), ἀνορεξίαν, κατάπτωσιν, σιελόρροϊαν, δακρύρροϊαν, ρινικὸν ἔκκριμα ὀρώδες καὶ ἐν συνεχείᾳ βλεννοπυῶδες, ὑπεραιμίαν τῶν ρινικῶν βλεννογόνων, μετὰ ἐρυθρότητος τοῦ ἀκρορρινίου, ὅπερ δυνατὸν νὰ παρουσιάσῃ μικρὰς ἐξελκώσεις, ταχέως ἐπουλουμένας, δύσπνοιαν, ἐνίοτε βῆχα.

Συχνάκις παρατηρεῖται ἐπιπεφυκίτις, μετὰ ἢ ἄνευ βλεφαρικής ἐξοιδήσεως, σπανιότερον δὲ στοματίτις καὶ ἐντερίτις (ἰδίως μετὰ αἱμορραγικῆς διαρροίας). Εἰς τὰς γαλακτοφόρους ἀγελάδας σημειοῦται πτώσις τῆς γαλακτοπαραγωγῆς, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀποβολαὶ εἰς τὰς ἐγκύους.

2) Κατά την **γεννητικήν μορφήν** προέχουν εἰς τὰ θήλεα ζῶα ἀλλοιώσεις αἰδίου-κολπίτιδος, συνιστάμεναι εἰς ὑπεραιμίαν τῶν βλεννογόνων τοῦ αἰδίου καὶ τοῦ κόλπου, σχηματισμὸν βλατίδων, αἵτινες ἐξελίσσονται εἰς φλυκταίνας, μετὰ τὴν διάρρηξιν τῶν ὁποίων δημιουργοῦνται ἔλκη, ἐπουλούμενα ἐντὸς δύο περιήπου ἐβδομάδων, ἔκκριμα, βλενωδὲς ἐν ἀρχῇ καὶ εἶτα βλενοπυῶδες.

Εἰς τὰ ἄρρενα ζῶα παρατηροῦνται αἱ αὐταὶ περιήπου ἀλλοιώσεις ἐπὶ τοῦ βλεννογόνου τῆς βαλάνου καὶ τῆς πόσθης (βαλανοποσθίτις).

3) Κατὰ τὴν **ὀφθαλμικήν μορφήν**, τὰ γενικὰ καὶ ἀναπνευστικὰ συμπτώματα εἶναι πλέον ἀβληχρά. Προέχει ἡ ἐπιπεφυκίτις, συνηθέστερον ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν ὀφθαλμῶν, ἐπιπλεγομένη ἐνίοτε καὶ ὑπὸ κερατίτιδος.

Ἡ νόσος ἀπολήγει συνήθως εἰς ἵαριν τῶν ἀσθενῶν ζῶων ἐντὸς 10—14 ἡμερῶν. Εἴς τινας περιπτώσεις, ἡ νόσος καθίσταται χρονία, δυναμένη νὰ διαρκέσῃ 2 καὶ 3 μῆνας καὶ ν' ἀπολήξῃ εἰς ἵαριν ἢ θάνατον τοῦ ζῶου. Ἐνίοτε ὁ θάνατος τῶν ἀσθενῶν ζῶων ἐπέρχεται καὶ κατὰ τὴν ὀξεῖαν φάσιν τῆς νόσου, συνεπεῖα κυρίως βρογχο-πνευμονικῶν ἐπιπλοκῶν. Εἰς τὰ λίαν νεαρὰ ζῶα ἀνεφέρθησαν ἐγκεφαλίτις καὶ πνευμονία μὲ θανατηφόρον ἔκβασιν.

Γενικῶς ἡ ἐκ τῆς νόσου θνησιμότης ὑπολογίζεται, κατὰ μέσον ὄρον, εἰς 5%, πλὴν ὅμως αἱ οἰκονομικαὶ συνέπειαι τῆς νόσου ταύτης θεωροῦνται λίαν σοβαραὶ (καθυστέρησις εἰς τὴν πάχυνσιν τῶν ζῶων, ἀπώλεια γάλακτος, ἀποβολαί).

Ἴος τῆς ΛΡΒ. Ὁ ὑπεύθυνος ἴος τῆς νόσου ταύτης ἀνήκει εἰς τὴν ὁμάδα τῶν ἰῶν τοῦ ἔρπητος. Καλλιεργεῖ καλῶς ἐπὶ ἰστοκαλλιεργημάτων, παράγων εἰδικὰς κυτταρικὰς ἀλλοιώσεις τύπου A τοῦ Cowdry. Εἶναι λίαν εὐαίσθητος εἰς τὸν αἰθέρα, σταθερὸς εἰς PH 6—9 καὶ ἀδρανοποιεῖται ἐντὸς 21 λεπτῶν εἰς τοὺς 56°C. Εἰς 37°C ἀντέχει ἐπὶ 10 ἡμέρας, εἰς δὲ τοὺς 22°C ἐπὶ 50 ἡμέρας.

Ὁ ἴος οὗτος ἀπομονοῦται κατὰ τὴν ὀξεῖαν φάσιν τῆς νόσου (ὑπεθερμία) ἐκ τοῦ αἵματος καὶ τῶν διαφόρων ἐκκριμάτων (ρινικοῦ, ὀφθαλμικοῦ, κολπικοῦ). Τὰ ὑλικά ταῦτα δέον νὰ λαμβάνωνται ἀσήπτως καὶ νὰ ἀποστέλωνται πρὸς ἐξέτασιν ὑπὸ ψύξιν. Τοῦτ' αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰ ὄργανα (λυμφογάγγλια, ἰδίᾳ λαρυγγικά, ἦπαρ καὶ σπλήνα), εἰς ἃ ἐπίσης ἀφθονεῖ ὁ ἴος.

Ἐπιδημιολογία τῆς ΛΡΤ. Ἡ ΛΡΤ προσβάλλει ἀποκλειστικῶς τὰ βοοειδῆ, ἰδιαίτερος τοὺς μόσχους παχύνσεως, ἡλικίας ἄνω τῶν 6 μηνῶν, Μεγαλυτέρας ἡλικίας βοοειδῆ, ὡς καὶ γαλακτοφόροι ἀγελάδες δυνατὸν νὰ ἐκδηλώσουν τὴν νόσον.

Αί μεγάλοι συγκεντρώσεις ζώων, ώς και ή όμαδική αύτων μεταφορά παίζουσι σπουδαίον προδιαθέτοντα ρόλον.

Είς τάς έκτροφάς ή νόσος έκδηλοϋται μετά τήν είσαγωγήν άσθενών ή ίοφόρων - ύγιών ζώων. Το ποσοστόν νοσηρότητος είς τήν έκτροφήν δύναται νά είναι χαμηλόν (προσβολή άτομων τινων) ή ύψηλόν, έξικνούμενον μέχρι 50 και 100 %.

Πολλάκις ή νόσος έπιπλέκεται έκ τής παρουσίας έτέρων ίών (π. χ. ίοϋ διαρροίας-νόσου των βλεννογόνων) ή διαφόρων μικροβιακών όργανισμών (ίδια Παστερέλλας).

Θεραπεία : Ός έκ τής φύσεως τής νόσου (ίωσις) οϋδέν θεραπευτικόν μέσον ύπάρχει. Τα εύρέος φάσματος άντιβιοτικά και αί σουλφαμίδαι συνιστώνται πρός πρόληψιν και θεραπείαν τών έπιπλοκών. Έπί πλέον, συμπτωματική θεραπεία, καλή διατροφή και ύγιεινά συνθήκαι διαβιώσεως τών ζώων, έπιδροϋν εύνοϊκώς έπί τής όμαλης έξελίξεως τής νόσου.

Πρόληψις : Είς Η. Π. Α. διατίθενται ύπό τοϋ έμπορίου έμβόλια περιέχοντα ζώντα ίόν, τροποποιηθέντα διά πολλών διόδων είς ιστοκαλλιιεργήματα. Έπίσης και έμβόλια έξ άδρανοποιηθέντος ίοϋ. Κυρίως όμως, ίδια έν Εύρώπη, έναντίον τής νόσου συνιστώνται τά ύγειονομικά μέτρα, συνιστάμενα είς άπομόνωσιν τών άσθενών και άπολυμάνσεις, καλόν άερισμόν τών έγκαταστάσεων κλπ. Ίδιαιτέρα μέριμνα δέον νά καταβάλεται κατά τάς όμαδικάς προμηθείας ζώων, κατά τάς συγκεντρώσεις αύτων και τήν μεταφοράν των, ώστε ν' άποφεύγεται ή προμήθεια άσθενών ζώων, ό συνωστισμός αύτων είς τούς τόπους συγκεντρώσεως και τά μέσα μεταφοράς, αί ταλαιπωρεΐται τών ζώων κλπ.

I. ΚΑΡΔΑΣΗΣ